



ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	АВМ	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	АВМ	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво	Семестри	4 сем.
ОПП	Арт-кураторство та продюсування		

ОСНОВИ ОПЕРАТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Семестр 4 (весна 2023)

Викладач	Алфьоров Андрій Миколайович, старший викладач кафедри АВМ
E-mail	aza5@ukr.net
Заняття	30 лекцій+ 30 практ.+ 4 год мод. к.р + іспит.

Консультації

Адреса	к. 209, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	+380936813797

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — Оснопмайст); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — *анонімні листи розглядатися не будуть*; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Під час дистанційних занять використовується листування у групі Telegram, а також on-line конференції ZOOM.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні матеріали

1. Алфьоров А.М. Робоча програма дисципліни «Основи операторської майстерності». Х.: ХДАДМ, 2022. 18 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Альбом для ескізування. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою є підготовка до осмислення загальних та нормативно-фахових вимог до фахівця спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» відповідно до затвердженого МОН Стандарту вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» першого рівню вищої освіти та формування теоретичних знань та практичних навичок з основ операторської майстерності.

Завдання дисципліни полягають в ознайомленні здобувачів з основами операторської майстерності сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, з основними вимогами до фахівця в царині операторської майстерності відповідної спеціальності щодо втілення творчого задуму. На лекційних та практичних заняттях та під час самостійної роботи здобувачі вищої мистецької освіти формують уявлення про специфіку основ операторської майстерності (побудування схем освітлення в павільйоні, ознайомлення з схемами роботи з природним освітленням у різних погодних умовах та в «режимі», тощо), драматургією операторської роботи зі світлом, тощо.

Дисципліна забезпечує наступні загальні компетентності:

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).
- ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК07.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК08. Здатність працювати у команді.
- ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК010. Здатність бути критичним та самокритичним.
- ЗК011. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК012. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК013. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК014. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК015. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК016. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК017. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній про мистецтво і суспільство та у розвитку суспільства, техніки та технологій, використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

- ФК01.Усвідомлення художньо-естетичної природи аудіовізуального мистецтва.
- ФК02. Усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою аудіовізуального мистецтва та виробництва.
- ФК3. Здатність здійснювати операторську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПРН 1. Володіти методами та прийомами операторської/звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.
- ПРН 2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.
- ПРН 3. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.
- ПРН 4. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.
- ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.
- ПРН 6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН 7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.
- ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.
- ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).
- ПРН 11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.
- ПРН 12. Розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів, телевізійних каналів та інших закладів аудіовізуальної сфери.
- ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленевої культури, артистизм
- ПРН 14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.
- ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).
- ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно та письмово
- ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення
- ПРН 18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи операторської майстерності» забезпечує формування знань, умінь та навичок орієнтації в майбутній професії. Особлива увага приділяється формуванню знань та навичок основ операторської майстерності майбутніх фахівців аудіовізуальної сфери.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 64 навчальних годин, в тому числі 60 годин — аудиторні лекційні та практичні заняття, 55 годин — самостійні. Всього курс має 2 модулі та 6 тем — 2 кредити ECTS.

Змістовний модуль 3. Робота оператора зі світлом на натурі

Тема 7. Природне освітлення, основні характеристики

Тема 8. Робота оператора з природним освітленням в сонячну погоду

Тема 9. Робота оператора з природним освітленням в похмуру погоду і в «режимі»

Змістовний модуль 4. Робота оператора зі світлом в павільйоні

Тема 10. Поняття «світлового ключа» та «світлового балансу» в роботі оператора

Тема 11. Робота оператора зі схемами освітлення в павільйоні

Тема 12. Драматургія освітлення в роботі оператора

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних занять. Передбачені практичні заняття з кожної теми. Самостійна робота здобувача спрямована на закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка завдань за лекційними темами дисципліни.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи.

Тема	Форма контролю	Бали
1	Поточний контроль	0–10
2	Поточний контроль	0–10
3	Поточний контроль	0–10
	Проміжний контроль	0–10
4	Поточний контроль	0–10
5	Поточний контроль	0–10
6	Поточний контроль	0–10
	Проміжний контроль	0–10
	Підсумковий контроль	0–20
	Всього балів	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
Відмінно	90–100	А	А+ 98–100	Задовільно	64–74	D
			А 95–97		60–63	E
			А- 90–94	Незадовільно	35–59	FX
Добре	82–89	В		Незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як здобувачам, так і викладачу. За необхідності здобувач має спитати дозволу вийти з аудиторії, або при дистанційному навчанні поставити питання в чаті (окрім заліку). Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі здобувачами. У разі необхідності режиму освіти он-лайн,

здобувачам надаються матеріали (конспект) лекцій та методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо здобувач вищої освіти пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на

ключові питання. У разі необхідності режиму освіти он-лайн, студент надсилає викладачеві самостійно виконані завдання електронною поштою, або іншим електронним засобом комунікації. Якщо завдання не виконується студентом вчасно, знижується оцінка

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, здобувач втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — здобувач отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Весняний семестр

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
	1.	Лекція + практ. заняття	<i>Тема 7.</i> Природне освітлення, основні характеристики	2+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві
	2	Лекція + практ. заняття	<i>Тема 8.</i> Робота оператора природним освітленням в сонячну погоду	4+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві
	3	Лекція + практ. заняття	<i>Тема 9.</i> Робота оператора природним освітленням в похмуру погоду і в «режимі»	8+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві
Модульна контрольна робота № 3						
	4	Лекція + практ. заняття	Поняття «світлового ключа» та «світлового балансу» в роботі оператора	4+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві
	5	Лекція + практ.з	<i>Тема 11.</i> Робота оператора зі схемами освітлення в павільйоні	4+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві

		аняття	Тема 12. Драматургія освітлення в роботі оператора			
	6	Лекція+ практ.зан яття	Тема 12. Драматургія освітлення в роботі оператора	8+5	Виконання завдання самостійної роботи	Надсилається викладачеві
		Модульна контрольна робота № 4				
		Усього		30 лекц. +30 практ . + 4 моду ль.		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання	
	0–20	0–40	

A+	20	40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Здобувач не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах.

Основна література

1. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» перший рівень вищої освіти. К., МОН, 2019.
2. Аліфанов О.А., Десятник Г.О. Основи операторської творчості. Теоретичні та історичні аспекти : тексти лекцій. К. : КНУ, 2016. 126 с.
3. Горевалов С., Десятник Г., Вступ до спеціальності кіно-, телемистецтво : навчальний посібник. К. : КНУ, 2014. 132 с.
4. Десятник Г. Від задуму до екрана : тексти лекцій [наук. ред. проф. Горевалов С.І.]. К. : КНУ, 2015. 226 с.
5. Десятник Г. Основи документалістики : тексти лекцій [наук. ред. проф. Горевалов С.І.]. – К. : Вид-во КНУ, 2016. 288 с.

Допоміжна література:

1. Кохно Л. Данило Порфирівич Демущкий. К. :Мистецтво, 1965. 97 с.
2. Інтертехнологія, 2006. – 864 с.
3. Поетичне кіно: заборонена школа // Збірник статей і матеріалів. К. : АртЕк, 2001. 464 с.
4. Уорд Питер. Композиція кадра в кіно и на телевидении. М. : ГИТР, 2005. 196 с. (рос. мовою).

